

Vraag nr. 101
van 20 februari 2001
van de heer JOACHIM COENS

Decreet natuurbehoud – Gebiedsafbakening

Ingevolge het decreet op het natuurbehoud moeten de gebieden van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) en het Integraal Verwevings- en Ondersteunend Netwerk (IVON) worden afgebakend binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van het decreet, dit wil zeggen tegen begin 2003.

Tot nu toe is er nog geen enkele decretaal geregelde procedure opgestart voor de afbakeningen. Nochtans zal alle tijd die er nog rest broodnodig zijn, wil men de doelstellingen binnen de vooropgestelde tijdspanne realiseren. Hoe korter bovendien de tijdspanne om de doelstellingen te realiseren, hoe meer openbare onderzoeken er tegelijkertijd zullen lopen. Indien dit gebeurt op een onvoorbereide wijze, en zonder voorafgaand draagvlak bij de eigenaars en gebruikers van de betrokken gebieden, zal het risico op een algemene afwijzing van het gehele afbakingsgebeuren groter zijn. Dit kan en moet worden voorkomen.

Vandaar dat het belangrijk is deze afbakening op een goed voorbereide manier aan te pakken.

1. Welk tijdschema heeft de minister aan de administratie opgelegd voor de afbakening van de VEN- respectievelijk IVON-gebieden, en wordt in een fasegewijze aanpak voorzien ?
2. Welke administraties worden bij de voorbereiding betrokken en op welke wijze ?
3. Welk basismateriaal wordt gebruikt voor de afbakening (wetenschappelijke studies, inventarissen, ...) en wie heeft dit opgemaakt, op basis van welke criteria ?
4. Op welke schaal worden de gebieden afgelijnd ?
5. Wat zijn de criteria om gebieden in de eerste of latere fase op te nemen ?
6. Wordt er een voldoende draagvlak gecreëerd om de beslissingen te kunnen realiseren ?
7. Hoe wordt de communicatie in verband met deze beslissingen georganiseerd ?
8. Wanneer worden de openbare onderzoeken voor de af te bakenen gebieden gevoerd (vermoedelijke periode) ?

9. Gebeurt er overleg met de provincies over de organisatie van de openbare onderzoeken ? Kunnen deze zich voldoende voorbereiden op de te verwachten hoeveelheden bezwaarschriften die tijdens een beperkte periode moeten worden verwerkt ?

Antwoord

1. In het kader van het strategisch project "Verweving en afbakening" werkt de administratie aan een Gewenste Natuur- en Bosstructuur. Deze kaart vormt de basis voor de afbakening van de 125.000 hectare VEN- en 150.000 hectare IVON-gebieden die zowel in het natuurdecreet als in het Structuurplan Vlaanderen opgenomen zijn.

Een deel van deze gebieden heeft op dit moment de juiste bestemming op de gewestplannen (groen-, park-, buffer- en bosgebieden, gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen met overdruk overstromingsgebied, wachtbekkens en beschermde duingebieden) en kan dus onmiddellijk worden afgebakend volgens de procedure van het natuurdecreet. Ik heb de administratie de opdracht gegeven om de voorbereidingen te finaliseren voor het zomerreces, zodat de procedure voor deze gebieden dan kan starten.

Voor gebieden waar er een consensus is tussen de gewenste agrarische structuur en de gewenste natuur- en bosstructuur en voor erkende natuurreservaten die thans geen groene bestemming hebben in de zin van artikel 21 van het natuurdecreet, ben ik met mijn collega bevoegd voor Ruimtelijke Ordening overeengekomen dat die binnen het kader van de ruimtelijke ordening gelijktijdig met de eerste afbakingsronde in aanmerking komen voor een groene bestemmingswijziging via een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan. Dit is de eerste fase van het afbakingsproces.

De tweede fase speelt zich voornamelijk af binnen de ruimtelijke ordening, aangezien hier in de meeste gevallen bestemmingswijzigingen noodzakelijk zijn. Aangezien er diverse ruimteclaims op deze gebieden rusten, zal er een afwegingskader moeten worden opgesteld, zodat binnen de ruimtelijke ordening keuzes kunnen worden gemaakt. De gewenste agrarische structuur en de gewenste natuur- en bosstructuur leveren informatie aan om in te brengen in dit proces. Het decreet natuurbehoud stelt dat deze

tweede afbakeningsronde afgewerkt moet zijn tegen eind 2003.

2. Het volledige proces wordt voorbereid binnen de begeleidingsgroep van het strategisch project "Verweving en afbakening", waarin diverse betrokken administraties hun inspanningen bundelen om tot een gecoördineerd resultaat te komen.

Hierin zetelen het Instituut voor Natuurbehoud (IN), het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer (IBW), de afdelingen Natuur, Bos en Groen en Land van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer, de administratie Land en Tuinbouw, de Vlaamse Landmaatschappij en de afdelingen Ruimtelijke Planning en Monumenten en Landschappen van de administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen. Soms worden ook andere administraties uitgenodigd, zoals bijvoorbeeld de afdeling Water.

Deze groep is belast met de voorbereiding van het gehele afbakeningsproces in het buitengebied, zowel voor de agrarische als voor de natuur- en bosstructuur. Deze groep komt maandelijks samen op het kabinet van Leefmilieu en Landbouw om de voortgang van het proces te bewaken, deeltaken te definiëren en taakverdelingen af te spreken.

3. Aangezien het om gebieden gaat met een hoofd- of nevenfunctie natuur, baseert men zich op de natuurwaarden voor de afbakening. Deze perceelsgebonden gegevens bestaan reeds voor een groot deel in de Biologische Waarderingskaart, de Vlaamse bosinventarisatie, de kaarten van de ecologisch waardevolle waterlopen in Vlaanderen, de kustduineninventarisaties en vele andere documenten, wetenschappelijke studies, thesissen en soortverspreidingsrapporten die zich zowel bij het IN als bij het IBW bevinden. Al deze gegevens zijn aangevuld met de veldkennis van het personeel van de afdelingen Natuur en Bos en Groen. Om de selectie van gebieden te begeleiden, werden selectiecriteria uitgewerkt door vermelde afdelingen en door het IN en het IBW.
4. Volgens het natuurdecreet dient de aflijning te gebeuren op een schaal van 1:25.000, dit wil zeggen zoals de gewestplannen herkenbaar op perceelsniveau.
5. Het criteria voor de fasering is het huidige gewestplan, de consensus tussen de gewenste agra-

rische en de gewenste natuur- en bosstructuur en de aanwezigheid van erkende natuurreserveaten.

6. De degelijke intense voorbereiding legt de basis voor een onderbouwde gemotiveerde afbakening. Decretaal zijn een aantal stappen voorgeschreven om een brede waaier van maatschappelijke actoren en besturen bij de afbakeningsprocessen te betrekken.

Nu reeds wordt de basis gelegd voor een zo breed mogelijk draagvlak via informatie en overleg met de voornaamste doelgroepen die actief zijn in het buitengebied.

7. Voor de communicatie naar de overheden en de burger zal de administratie zich laten bijstaan door een gespecialiseerde communicatiebureau. Hiervoor heeft reeds een aanbesteding plaatsgevonden. Het zal de informele communicatie moeten begeleiden.

De formele beslissingen worden gecommuniceerd binnen het kader vooropgesteld door het decreet natuurbehoud. Indien bestemmingswijzigingen worden doorgevoerd, wordt het kader geboden door het decreet ruimtelijke ordening.

8. Binnen het kader van het natuurdecreet is er in de eerste fase van de afbakening een consultatieprocedure, waarbij naast de adviesorganen ook de lokale besturen en diverse administraties betrokken zijn. Waar wel bestemmingswijzigingen worden opgemaakt, is een openbaar onderzoek voorgeschreven in het kader van de ruimtelijke ordening.

Indien VEN-gebieden worden afgebakend buiten de groene bestemmingen in valleigebieden, brongebieden, agrarische gebieden met ecologisch belang, agrarische gebieden met bijzondere waarde en de natuurontwikkelingsgebieden en in bepaalde ontginningsgebieden, is er wel een openbaar onderzoek voorgeschreven in het decreet natuurbehoud. Hier zal op zijn vroegst in 2002 mee worden gestart.

9. De provincies en gemeentebesturen worden uiteraard betrokken bij de afbakeningsprocessen. Er zal voldoende voorbereiding en overleg mogelijk zijn binnen de eerste fase van de afbakening.

Indien er bestemmingswijzigingen worden doorgevoerd, is overleg met de gemeenten en provincies duidelijk geregeld in het decreet

ruimtelijke ordening. Voor de procedure van afbakening binnen het decreet natuurbehoud (art. 23) waarvoor wel in een openbaar onderzoek is voorzien, is de hoeveelheid bezwaarschriften vermoedelijk te vergelijken met die van een gewestplanwijziging.